

Vereniging Vertrouwensartsen
Kindermishandeling

Koepel van Artsen Maatschappij en Gezondheid

AAN

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Betreft: Reactie Vereniging van Vertrouwensartsen inzake Kindermishandeling (VVAK) en de Koepel van Artsen Maatschappij en Gezondheid (KAMG) op het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet en de Nota van toelichting.

Datum: 16 december 2013

De VVAK en de KAMG hebben met interesse kennis genomen van de kwaliteitseisen die voor de Advies- en Meldpunten Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) in het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet zijn opgenomen. Wij hebben hierin waardevolle toevoegingen aan de Jeugdwet gelezen.

Wel blijft ons veel zorgen baren dat de vertrouwensarts niet werkzaam hoeft te zijn bij het AMHK. De positie en daarmee de inzet van de vertrouwensarts is in het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet dermate vaag omschreven dat dit **ten koste zal gaan van de structurele deskundigheid en kwaliteit van de AMHK's en daarmee ook veiligheid van kinderen.** Professionals zonder medische vooropleiding nemen een besluit over het wel of niet inzetten van een arts. Door gebrek aan deze kennis zijn zij hiertoe onvoldoende in staat. Zaken als het bijvoorbeeld onderkennen van de ernst en toedracht van lichamelijk letsel, dan wel nalatigheid van ouders van bijvoorbeeld suikerziekte van hun een kind dan wel van onbehandelde/ niet gediagnosticeerde psychiatrie bij ouders, vraagt om specifieke medische expertise.

Deze constatering is nu al relevant. Wij zien bij de Bureaus Jeugdzorg, de huidige werkgevers van de vertrouwensartsen, een beweging dat vooruitlopend op de transitie naar de gemeenten per 1-1-2015, vertrouwensartsen niet meer vervangen of aangenomen worden en dat tijdelijke aanstellingen verdwijnen. De beroepsgroep "vertrouwensarts kindermishandeling" is een kleine beroepsgroep (circa 55). Door gedwongen vertrek gaat belangrijke expertise verloren en daarmee de continuïteit en de specifieke deskundigheid op het gebied van kindermishandeling.

Als VVAK en KAMG zien wij graag dat de volgende aanvullingen in de beschrijving van de kwaliteit van de medische deskundigheid bij het AMHK worden opgenomen:

In het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet, hoofdstuk 8.1 C, hoofdstuk VI. Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK) Paragraaf 1, Artikel 6.2 wordt o.a. genoemd dat in ieder geval een arts met deskundigheid op het gebied van kindermishandeling beschikbaar moet zijn voor het AMHK. Wij vinden dat dit vervangen moet worden door 'dat in ieder geval een vertrouwensarts kindermishandeling conform de eisen van de beroepsvereniging (VVAK), bij het AMHK werkzaam moet zijn'.

Met als reden :

1. Werkzaam zijn bij AMHK:

De vertrouwensarts moet in voldoende mate werkzaam zijn bij het AMHK of een cluster van AMHK's teneinde de beschikbaarheid alsmede de noodzakelijke deskundigheid te kunnen garanderen. Als de vertrouwensarts slechts beschikbaar is kan dat worden uitgelegd als stand-by oftewel op oproepbasis beschikbaar zijn. De vertrouwensarts zal echter werkzaam moeten zijn bij een AMHK om structureel betrokken en ingezet te worden. Daarbij heeft een vertrouwensarts voor het behoud van diens deskundigheid en bekwaamheid een minimale workload nodig. Het slechts beschikbaar zijn is volstrekt onvoldoende om de specifieke medische expertise voor de toekomst te borgen en op niveau te houden.

De Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG) adviseert haar leden met klem om bij contact met het AMHK te spreken met de vertrouwensarts. Deze kan beoordelen welke medische informatie nodig is om te komen tot een beoordeling of er al dan niet sprake is van kindermishandeling. De Artsen Jeugdgezondheidszorg Nederland (AJN) en de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK) ondersteunen deze visie.

Het (para)medische circuit heeft de laatste jaren nadrukkelijk zijn weg gevonden naar de huidige Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK) door advies te vragen aan en/of een melding te doen bij de vertrouwensarts van het AMK. De huidige vertrouwensartsen hebben zitting in de werkgroepen kindermishandeling van de ziekenhuizen om onder meer medisch specialisten te adviseren bij vermoedens van kindermishandeling, zoals door de Inspectie Gezondheidszorg (IGZ) vereist wordt.

Vertrouwensartsen maken momenteel deel uit van het totale werkproces van het AMK vanwege hun expertise op het gebied van (vermoedens van) kindermishandeling, zowel op het gebied van fysieke als psychische mishandeling als vormen van verwaarlozing. De vertrouwensarts is deskundig op het brede terrein van:

- het beoordelen van letsels in relatie tot de toedracht en gewogen in de context van het gehele onderzoek. Hierbij weet de vertrouwensarts wanneer er opgeschaald moet worden naar meer specifieke forensisch medische expertise.
- het beoordelen van de invloed van fysieke en psychische ziekten van ouders en kinderen op het opvoedgedrag van ouders en daarmee op het welzijn en de veiligheid van de (soms nog ongebornen) kinderen;
- het constateren van onbehandelde psychiatrische problematiek van ouders en de invloed daarvan op de gezondheid en de veiligheid van hun kinderen;
- het vaststellen of vermoedens van mishandeling al dan niet gegrond en terecht zijn.
- de vertrouwensarts is nodig om tot een goede risico-inschatting te komen ten aanzien van de gezondheid (in de breedste zin van het woord) en de veiligheid van het kind. Hiertoe werkt de vertrouwensarts intensief samen met onder meer de medische disciplines in het traject van preventie, beoordeling en behandeling van kindermishandeling. De vertrouwensarts is hiermee de noodzakelijke brug tussen het medische circuit en het hulpverleningscircuit.

In hoofdstuk 8, artikel 8.1 C, hoofdstuk VI, artikel 6.2, 2e lid van het Uitvoeringsbesluit wordt gesteld dat het college ervoor zorg draagt dat het AMHK zijn taken onafhankelijk uitvoert. In de Toelichting op dit artikel komt echter de borging van de onafhankelijke positie van de arts niet terug. Er wordt gesteld dat het niet uitgesloten is dat de persoon die het onderzoek uitvoerde, nadat het onderzoek is afgesloten in een andere hoedanigheid betrokken wordt bij datzelfde gezin. Dit is echter uitgesloten voor artsen evenals voor andere medewerkers van het AMK. Het is namelijk voor artsen onmogelijk in verband met het behoud van vertrouwen in de medische hulpverlening, en daarmee de borging van de toegankelijkheid van de gezondheidszorg, om de arts die betrokken is geweest bij een AMHK onderzoek bij een gezin, leden van dit gezin later weer terug te zien in de hoedanigheid van bijvoorbeeld jeugdarts of waarnemend huisarts tijdens de dienst op de huisartsenpost. **Alleen door daadwerkelijk werkzaam te zijn bij het AMHK kan de arts zijn/haar taken vervullen vanuit een onafhankelijke positie.**

2. Vertrouwensarts kindermishandeling conform de eisen van de beroepsvereniging VVAK:

In de Nota van toelichting Uitvoeringsbesluit Jeugdwet wordt uitgebreid ingegaan op de kwaliteitseisen van het AMHK. **In hoofdstuk 8, artikel 8.1 C, artikel 6.2, 1e lid van de Nota van Toelichting** wordt ingegaan op de specifieke deskundigheid van de vertrouwensarts, die geregistreerd is in het beroepsregister van de VVAK. Vervolgens wordt gesteld dat ‘de VVAK voornemens is zich in te zetten voor een wettelijke erkenning van de titel van Vertrouwensarts op grond van de wet BIG’. Dit laatste behoeft enige uitleg en nuancering. Vooruitlopend op de AMHK-vorming per 1-1-2015 is de VVAK voornemens om te komen tot een profielregistratie bij de KNMG voor het profiel “Arts Kindermishandeling, Volwassenengeweld en Ouderenmishandeling”. Dit profiel komt onder het BIG geregistreerde specialisme Arts Maatschappij & Gezondheid. Hiermee zal deze arts breed inzetbaar zijn voor het gehele AMHK. Wij verzoeken u dit op de juiste wijze op te nemen in het desbetreffende artikel van de Nota van toelichting.

3. Anoniem melden door een professional

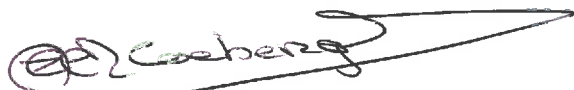
In **hoofdstuk 8, artikel 8.1 C, hoofdstuk VI, artikel 6.4, 3^e lid a**, van het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet worden de redenen vermeld wanneer het AMHK geen inlichtingen verstrekt over de herkomst van de persoonsgegevens naar aanleiding van een melding van een persoon die in een beroepsmatige, hulpverlenende of pedagogische relatie staat tot het (vermoedelijke) slachtoffer of zijn huiselijke kring. De VVAK onderschrijft het uitgangspunt dat professionals in principe ‘open’ melden en de redenen wanneer dit niet mogelijk is met als gevolg dat de persoonsgegevens van de professionele melder en alle informatie die tot deze persoon herleidbaar zijn, niet aan het (vermoedelijke) slachtoffer of zijn huiselijke kring verstrekt kunnen worden. Dit laat echter onverlet dat ook de professionele melder altijd toestemming moet verlenen voor het verstrekken van zijn persoonsgegevens aan het (vermoedelijk) slachtoffer of zijn huiselijke kring. De professionele melder moet dus instemmen met een ‘open’ melding.

In de huidige formulering van het desbetreffende artikel in zowel het Uitvoeringsbesluit als in de Nota van Toelichting, is nergens terug te vinden dat ook van personen die een beroepsmatige, hulpverlenende of pedagogische relatie hebben met het

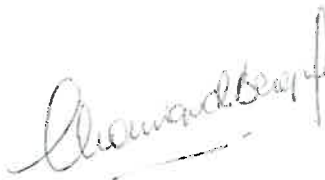
(vermoedelijke) slachtoffer of zijn huiselijke kring, toestemming / instemming vereist is vóór de gegevens van deze personen verstrekt mogen worden. We verzoeken u dan ook dit op te nemen in het Uitvoeringsbesluit.

Wij verzoeken u om het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet zorgvuldig te beschouwen vanuit het aspect van de veiligheid van het kind. Wij vragen u met klem om de voorstellen die wij in deze brief doen over te nemen. Het spreekt voor zich dat wij deze willen toelichten.

Met vriendelijke groeten,
namens de VVAK en de KAMG,

A.C.C.M. Coebergh,
vertrouwensarts
Voorzitter VVAK
Tel: 0641810788 of 0880073635
Email: nens.coebergh@bjzlimburg.nl

F.P. Koning – van den Berg van Saparoea,
arts Maatschappij & Gezondheid
Voorzitter KAMG